

Fylkesmannen i Oppland

201202206-17
KV/ingrid HAUG
315

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 Oslo

Deres referanse
Vår referanse 2012/7756-3 561 OH
Saksbehandler Ola Hegge, tlf. 61 26 60 61

Dato 17.02.2015

Revisjon av konsesjonsvilkår for overføring av Veo til Tesse - uttalelse

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat har i brev av 24.09.14 sendt revisjonsdokument for Glommens og Laagens Brukseierforening (GLB) sin konsesjon av 21.10.83 for overføring av Veo til Tessevassdraget på høring.

Fylkesmannens vurdering

Inntaket i Veodalen

Eksisterende konsesjon inneholder ingen krav til minstevannføring forbi inntaket i Veo. Fylkesmannen vil ikke kreve at det innføres minstevannslipp forbi inntaket. Det er vår vurdering at miljøgevinsten ved et begrenset minstevannslipp der vil være begrenset i forhold til tapet i kraftproduksjon. Det er heller ikke forslag om det i tiltaksprogrammet i Vannregion Glomma.

Inntaket ligger i et åpent snau fjellskape. Selve inntakskonstruksjonen har en skjæmmende virkning, og vi mener det bør vurderes å forblende bygningen over inntaket for å avbøte dette. Det bør derfor tas inn hjemmel i nye vilkår for å pålegge dette.

Utløpet i Smådalen/Smådalsvatna

Overføringstunellen munner ut et stykke opp i dalsiden i Smådalen. Fra utløpet går vannet i en kanal ned til Smådalsvatni. Det har skjedd omfattende erosjon i kanalen, og tidvis har vannet gått ut av kanalen og dannet en vifte ut i Smådalsvatni. Som en følge av overføringen er store mengder løsmasser og breslam ført ut i Smådalsvatni, slik at det nedre vatnet nå er nær oppfylt. Smådalsvatni ligger i Smådalsvatni naturreservat. Oppfyllingen av vatnet og breslampåvirkningen i vatnet påvirker fugleliv og medfører en betydelig negativ påvirkning på verneverdiene i reservatet. Bl.a. er fuglelivet negativt berørt (se f.eks. rapp. 11-2014 fra Kistefos Skogtjenester). Lom kommune har fremmet krav om avbøtende tiltak mot tilslamming og oppfylling av Smådalsvatni. Fylkesmannen støtter dette kravet. Aktuelle tiltak vil være forebyggende tiltak langs kanalen/bekkefarete for å hindre videre erosjon og sikring mot at vannet tar seg far vest for hovedløpet, samt å ta ut masser fra Smådalsvatni. GLB skriver i sitt revisjonsdokument at de er innstilt på å gjennomføre erosjonssikring av kanalen, men at de anser fjerning av sedimenterte masser fra Smådalsvatni som urealistisk. «GLB tror forvaltningen etter en totalvurdering av fordeler og ulemper vil konkludere med at det ikke er ønskelig å fjerne massene som er avleiret i verneområdet.» Et uttak av masser vil være et omfattende tiltak, som åpenbart vil ha både fordeler og ulemper. Vi utelukker derfor ikke at GLBs vurdering kan vise seg riktig, men vi mener det må gjennomføres en nærmere utredning før det kan trekkes konklusjoner om hvilke tiltak som bør gjøres. Det ligger derfor ikke til rette for å fastsette

konkrete krav om tiltak i de nye vilkårene. De nye vilkårene må i stedet inneholde hjemmel for å pålegge utbygger å gjennomføre en detaljutredning av tiltak, og til å pålegge de tiltak en på bakgrunn av utredningen finner riktig. Forvaltningsmyndigheten for verneområdet må involveres i vurderingen av hvilke tiltak som er ønskelig, og ev. tiltak innenfor verneområdet må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Istandsetting av tippområder i Smådalen

En massetipp ved utløpet av overføringstunellen har en skjemmende virkning i landskapet. Tippmassene har vært og er i bruk til veivedlikehold. GLB foreslår i sitt revisjonsdokument at massene fortsatt skal kunne utnyttes som råstoffressurs, og at det utarbeides en uttaks- og istandsettingsplan for tippområdet. Fylkesmannen støtter GLBs forslag. Det vil være behov for egnede masser til vedlikehold av vegene i området, og vi ser det som fordelaktig å benytte tippmassene framfor å ta ut andre masser. Dette vil innebære at det tar noe lengre tid før tippområdet vil være ferdig istandsatt, men vi mener sluttresultatet vil bli bedre, samtidig som en oppnår en fornuftig utnyttelse av massene. Vi foreslår derfor at det i nye konsesjonsvilkår tas inn krav om utarbeidelse og gjennomføring av en slik plan.

Naturforvaltningsvilkår

Vi forutsetter at nye vilkår vil inneholde standard naturforvaltningsvilkår.

Konklusjon

Fylkesmannen mener vilkårsrevisjonen vil gjøre det mulig å oppnå forbedringer i miljøforholdene uten tap av kraftproduksjon, gjennom at følgende krav/hjemler tas inn i nye konsesjonsvilkår:

- Hjemmel til å pålegge utredning og gjennomføring av tiltak for å forebygge/avbøte skader som følge av erosjon nedenfor overføringstunellen og oppfylling av Smådalsvatni, herunder erosjonssikring og masseuttak.
- Krav om utarbeidelse av plan for, og gjennomføring av, gradvis uttak av tippmasser og istandsetting av tippområdet i Smådalen.
- Hjemmel for å pålegge forblending av inntakskonstruksjonen i Veo.
- Standard naturforvaltningsvilkår.

Christl Kvam

Vebjørn Knarrum
avdelingsdirektør

Kopi: Lom og Vågå kommuner
Miljødirektoratet
Oppland fylkeskommune
Vannregion Glomma, v. Østfold fylkeskommune
Vannområde Mjøsa